

Foto: William Cho, Wikimedia.

Een heel toepasselijke foto: een Kintamani bij de vulkanische berg Batur op het eiland Bali, zijn plaats van oorsprong.

ANJING KINTAMANI-BALI

Kintamani-Bali Dog of Balinese Berghond

In de afgelopen maanden heeft de Fédération Cynologique Internationale (FCI) een aantal nieuwe rashonden voorlopig erkend. Zo maakte u in deze serie al kennis met onder andere de Poolse Jacht Spaniel, de Biewer Terrier en de Estoonse Brak. Op korte termijn zal ook de Kintamani Bali Dog aan het rijtje voorlopig erkende honden kunnen worden toegevoegd. ONZE HOND laat u in kort bestek kennismaken met het eerste nationale hondenras van Indonesië, met als bakermat het eiland Bali.

In 1996 interview ik voor De Hondenwereld Winnie Ressang-Groenewegen (1927-2012). Zij is in Indië geboren en onder oudere kynologen een bekende keurmeester en fokker. Als de hulp van haar echtgenoot – hoogleraar en wetenschapper - wordt ingeroepen op Bali, waar een ziekte onder runderen heerst, vertrekt ze in 1983 naar dat eiland. Als Winnie bij goede vrienden in Kintamani logeert, in het noordoosten van het eiland, ziet ze daar talrijke witachtige honden, die sterk op elkaar lijken, vooral in de dorpjes bij de vulkanische berg Batur. Als rechtgeaard kynoloog start ze met een inventarisatie en het schrijven van een rasstandaard. In samenwerking met een dierenarts gaat Winnie alle 'Kintamani's' fotograferen, of ze nu wit, zwart, geel of bruin zijn. Voor de somma van 15 gulden koopt ze haar eerste Balihond. En daarmee is zij de eerste mens die een rashond koopt voor 15 gulden, waarvoor ze zelf de standaard heeft geschreven. Ook organiseert ze de eerste 'local show', die wordt bezocht door een Balinese prins met een blauwschimmel Kintamani. Bij het fokken – onder de kennelnaam 'That's Why' - is Winnie er van overtuigd dat ze geen nieuw ras in handen heeft, de Kintamani is al een ras.

Als ze teruggaat naar Nederland neemt ze vijf 'Balihonden' mee; jaren heeft ze zich beijverd om het ras erkend te krijgen. Er zijn regelmatig contacten met de FCI en de Raad van Beheer. De toenmalige secretaris van de Raad, Martin van de Weijer, zegt echter: *'Mijn God, wat moeten wij met nog zo'n achterdochtig ras?'* Voor Winnie is die achterdocht bij vreemden en die enorme afhankelijkheid aan de baas juist de charme van het ras. Dan schrijft de Indonesische Kennel Club haar standaard over en, aldus Winnie, zet men er domweg hun naam onder. De voorlopige erkenning door de FCI van 'haar Balihond' heeft Winnie niet meer mogen meemaken.

Kuluk Gembrong

Terecht heeft de FCI de Kintamani – officieel Anjing Kintamani-Bali - ingedeeld in rasgroep 5, die van de Spitz en Oertypen. Deze inheemse hond van Bali vertoont op meerdere punten een grote gelijkheid met andere honden uit deze rasgroep. Een witte Kintamani (met of zonder aftekeningen) kan op het eerste gezicht gemakkelijk worden aangezien voor een Kishu, een Korea Jindo Dog, Thai Bankaew Dog of Australische dingo. Het brede, wigvormige hoofd, het rechthoekige lichaam, de iets schuin geplaatste amandelvormige ogen, de matige stop, de rechtopstaande oren en de over de rug gekrulde staart (sikkelstaart) zijn een paar van de overeenkomsten. Het gedrag en temperament wordt beschreven als *waakzaam, intelligent, alert, vriendelijk, loyaal en gemakkelijk te trainen*. Vreemden worden met indringend geblaf aangekondigd. Dat de Kintamani zou afstammen van een Chinese Chow Chow, die de Chinese handelaar Lee, zo'n 600 jaar geleden, naar Singaraja, in het noorden van Bali, meebrengt, rekenen de wetenschappers tot de volksoverlevering. Zo'n

600 jaar geleden zou deze Chow Chow, na vermenging met verwilderde honden, de stamvader van alle Kintamani's worden. Als bewijs geldt een Chinese tempel in Kintamani, waarin het confucianistische geloof nog steeds wordt beleden. Het verhaal dat de honden in de vijftiende eeuw door Javaanse vluchtelingen en handelaren zijn meegenomen naar Bali is ook niet controleerbaar. Een variant daarop zijn Javaanse indringers uit het koninkrijk van Majapahit, die in 1343 met hun honden naar Bali komen. Tot slot, *Lontar Bali* is een oeroude wijze van documenteren; het verwijst naar het blad van de palmboom dat als schrijfmateriaal wordt gebruikt. Op zo'n Lontar Bali wordt de *Kuluk Gembrong* als oorsprong van de Kintamani gezien. Hoe die Kuluk Gembrong eruit heeft gezien, heb ik nergens kunnen vinden.

Genetisch profiel

Behalve een witte vacht, met abrikooskleurige oren, accepteert de FCI rasstandaard ook de kleuren fawn (beige), rood, gestroomd en zwart. Vooral reuen hebben vaak een dikke kraag rond de nek, die 'badong' wordt genoemd; de langere vacht aan de achterbenen is de 'bulu gumba'. De volledige rasstandaard, waarin ook de bijzonderheden m.b.t. de vachtkleuren, is te lezen op: <http://www.fci.be/Nomenclature/Standards/362g05-en.pdf>

Ook de FCI houdt het voor wat betreft de herkomst van de Kintamani op het dorpje Sukawana in het Kintamani district op Bali. Daar ziet ook Winnie Ressang de grootste concentratie, maar als ik in 1987 Java bezoek, zie ik daar ook (straat)honden met het uiterlijk van de Balihond. De Kintamani is het eerste nationale ras in Indonesië en heeft zich inmiddels verspreid over alle eilanden. Hun

Kintamani puppy.

Foto: Dog Breed Standards

Een Kintamani, de inheemse hond van Bali, vertoont op meerdere punten een grote gelijkenis met andere honden uit rasgroep 5, die van Spitsen en Oertype.

Van straathond tot showhond. Hier – in 2014 – op een tentoonstelling op het eiland Timor.

leven als straathond is echter nog niet voorbij. Beide, de ‘Bali straat-hond’ en de zuiver gefokte Kintamani leven vreedig naast elkaar. Kintamani teven willen nog wel eens gaten graven als ze moeten bevallen; een erfenis van hun bestaan als wilde hond.

Inmiddels zijn er diverse genetische studies gepubliceerd m.b.t. het genetisch profiel van de Kintamani. Eén ervan – verschenen in juli 2005 in het Journal of Heredity - is online te lezen:

<https://academic.oup.com/jhered/article/96/7/854/2187616>

De voorzitter van de *National Narcotics Board Republic of Indonesia* (BNN) heeft besloten dat de Kintamani, samen met Beagles, getraind gaan worden als ‘snuffelhonden’ bij het opsporen van drugs. Lenigheid, wendbaarheid en intelligentie maken de Kintamani geschikt voor dit werk.

In samenwerking met de Udayana universiteit van Bali wordt in 1985 door de *Kintamani-Bali Dog Club of Bali* (Pantrab) de eerste officiële hondententoonstelling op Bali georganiseerd.

Fokkers buiten Indonesië ondervinden moeilijkheden als ze een Kintamani willen aanschaffen; er is niet alleen een beperkt aantal honden beschikbaar maar ook het voorkomen van rabiës op Bali kan een spelbreker zijn. ■